

คู่มือการปฏิบัติงาน
ด้านจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
สำหรับผู้รับบริการ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

สำนักงานปลัด
งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
โทร. ๐๔๔-๐๕๖๓๙๑

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สำหรับผู้รับบริการ จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน สำหรับการรับบริการด้านแผนพัฒนาท้องถิ่น โดย ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยได้รวบรวมความรู้ทางวิชาการจากแหล่งต่างๆ สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ความเข้าใจ และถ่ายทอดประสบการณ์ในการจัดทำแผน ซึ่งนอกจากรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการแล้ว ยังได้รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขไว้เพื่อให้ ผู้มารับบริการและ ผู้ปฏิบัติงานด้านงานวิเคราะห์นโยบายและแผน สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วยเพื่อให้เกิดความถูกต้องและรวดเร็วในการปฏิบัติ พร้อมทั้งเป็นการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ของประชาชนต่อไป

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อส่วนราชการ ผู้มารับบริการ และผู้ปฏิบัติงาน สำหรับใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถไปสู่การปฏิบัติ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑ - ๗
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของตำบล	๘ - ๒๒
บทที่ ๓ แผนผังขั้นตอน / มาตรฐานการปฏิบัติงาน / กระบวนการจัดทำแผน	๒๓ - ๒๙

บทที่ ๑

บทนำ

.....

ความเป็นมา

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางมากขึ้นโดยมีเพียงที่จะมีหน้าที่ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น และจากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ส่วนที่ ๓ เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. จัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
๒. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๓. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๔. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๖. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
๗. คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณ หรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร ตามพระราชบัญญัติตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๙๒.๔/ว ๔๓๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ กำหนดแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวัดผลการบริหารและปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายภารกิจ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘โดยจัดทำคู่มือกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีเป้าประสงค์ในการนำมาตรการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักที่ได้มาใช้ในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม พัฒนา ขยายหรือยุติการดำเนินการซึ่งบ่งชี้ว่ากระบวนการวิธีการจัดทำแผนหรือโครงการนั้นผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด

คู่มือการปฏิบัติงาน (Operating Manual) เป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งในการทำงานทั้งกับหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน จัดทำขึ้นไว้เพื่อจัดทำรายละเอียดของการทำงานในหน่วยงานออกมาเป็นระบบและครบถ้วน

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

- เปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
- ระบุถึงขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่าง ๆ ขององค์กรและวิธีควบคุมกระบวนการนั้น
- มักจัดทำขึ้นสำหรับลักษณะงานที่ซับซ้อน มีหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับคนหลายคน
- สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานได้มีโอกาสทบทวนภาระหน้าที่ของหน่วยงานของตนว่ายังคงมุ่งต่อจุดสำเร็จขององค์กรโดยสมบูรณ์อยู่หรือไม่ เพราะจากสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอาจทำให้หน่วยงานต้องให้ความสำคัญแก่ภาระบางอย่างมากยิ่งขึ้น

๒. เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำ/กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือจุดสำเร็จของการทำงานของแต่ละงานออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้การทำงานเกิดประโยชน์ต่อองค์กรโดยส่วนรวมสูงสุด และเพื่อใช้มาตรฐานการทำงาน/จุดสำเร็จของงานนี้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานต่อไปด้วย

๓. เพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบความคาดหวังอย่างชัดเจนว่า การทำงานในจุดนั้น ๆ ผู้บังคับบัญชาจะวัดความสำเร็จของการทำงานในเรื่องใดบ้าง ซึ่งย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปรับวิธีการทำงานและเป้าหมายการทำงานให้ตรงตามที่ต้องการได้และส่งผลให้เกิดการยอมรับผลการประเมินฯ มากยิ่งขึ้น เพราะทุกคนรู้ล่วงหน้าแล้วว่าทำงานอย่างไรจึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานสามารถมองเห็นศักยภาพของพนักงาน เนื่องจากการทำงานทุกหน้าที่มีจุดวัดความสำเร็จที่แน่นอนเด่นชัด หัวหน้างานจึงสามารถใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงานที่มีต่อองค์กรและผู้บังคับบัญชา

๑. การกำหนดจุดสำเร็จและการตรวจสอบผลงานและความสำเร็จของหน่วยงาน
๒. เป็นข้อมูลในการประเมินค่างานและจัดชั้นตำแหน่งงาน
๓. เป็นคู่มือในการสอนงาน
๔. การกำหนดหน้าที่การงานชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน
๕. การควบคุมงานและการติดตามผลการปฏิบัติงาน
๖. เป็นคู่มือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
๗. การวิเคราะห์งานและปรับปรุงงาน
๘. ให้ผู้ปฏิบัติงานศึกษางานและสามารถทำงานทดแทนกันได้
๙. การงานแผนการทำงาน และวางแผนกำลังคน
๑๐. ผู้บังคับบัญชาได้ทราบขั้นตอนและสายงานทำให้บริหารงานได้ง่ายขึ้น
๑๑. สามารถแยกแยะลำดับความสำคัญของงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาทำงานได้
๑๒. สามารถกำหนดคุณสมบัติของพนักงานใหม่ที่จะรับได้ง่ายขึ้นและตรงมากขึ้น

๑๓. ทำให้หน่วยงานสามารถปรับปรุงระเบียบแบบแผนการทำงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้

๓

๑๔. ยุติความขัดแย้งและเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการประสานระหว่างหน่วยงาน

๑๕. สามารถกำหนดงบประมาณและทิศทางการทำงานของหน่วยงานได้

๑๖. เป็นข้อมูลในการสร้างฐานข้อมูลของหน่วยงานต่อไป

๑๗. การศึกษาและเตรียมการในการขยายงานต่อไป

๑๘. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลงานและปริมาณกำลังคนของหน่วยงานได้

๑๙. ผู้บังคับบัญชาบริหารงานได้สะดวก และรวดเร็วขึ้น

๒๐. เกิดระบบการบริหารงานโดยส่วนร่วมสำหรับผู้บังคับบัญชาคนใหม่ในการร่วมกันเขียนคู่มือ

ประโยชน์ของคู่มือการปฏิบัติงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน

๑. ได้รับทราบภาระหน้าที่ของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. ได้เรียนรู้งานเร็วขึ้นทั้งตอนที่เข้ามาทำงานใหม่/หรือผู้บังคับบัญชาที่มีต่อตนเองชัดเจน

๓. ได้ทราบความหวัง (Expectation) ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อตนเองชัดเจน

๔. ได้รู้ว่าผู้บังคับบัญชาจะใช้อะไรมาเป็นตัวประเมินผลการปฏิบัติงาน

๕. ได้เข้าใจระบบงานไปในทิศทางเดียวกันทั้งหน่วยงาน

๖. สามารถช่วยเหลืองานซึ่งกันและกันได้

๗. เข้าใจหัวหน้างานมากขึ้น ทำงานด้วยความสบายใจ

๘. ไม่เกี่ยงงานกัน รู้หน้าที่ของกันและกันทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน

๙. ได้ทราบจุดบกพร่องของงานแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาปรับปรุงงานได้

๑๐. ได้เรียนรู้งานของหน่วยงานได้ทั้งหมด ทำให้สามารถพัฒนางานของตนเองได้

๑๑. มีขั้นตอนในการทำงานที่แน่นอน ทำให้การทำงานได้ง่ายขึ้น

๑๒. รู้จักวางแผนการทำงานเพื่อให้ผลงานออกมาตามเป้าหมาย

๑๓. สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อการวิเคราะห์งานให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๑๔. สามารถแบ่งเวลาให้กับงานต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๑๕. รู้ขอบเขตสายการบังคับบัญชาทำงานให้การประสานงานง่ายขึ้น

๑๖. ได้เห็นภาพรวมของหน่วยงานต่าง ๆ ในฝ่ายงานเดียวกันเข้าใจงานมากขึ้น

๑๗. สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะมีสิ่งอ้างอิง

๑๘. ได้รับรู้ว่าตนเองต้องมีการพัฒนาอะไรบ้างเพื่อให้ได้ตามคุณสมบัติที่ต้องการ

๑๙. ได้เรียนรู้และรับทราบว่าเพื่อนร่วมงานทำอะไร เข้าใจกันและกันมากขึ้น

๒๐. ได้รับรู้ว่างานที่ตนเองทำอยู่นั้นสำคัญต่อหน่วยงานอย่างไร เกิดความภาคภูมิใจ

ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการ

บริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.

๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุน

ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

รูปแบบองค์การ

องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละสามคน

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนึ่งคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งบริหารท้องถิ่นโดยตรง การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

การบริหาร

กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร อบต. (ม.๕๘) ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๒ คน ซึ่งเรียกว่าบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของ อบต.

อบต.มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๑. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา ๖๖)
๒. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา ๖๗ ดังนี้
 - จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
 - การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
๓. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต.ตามมาตรา ๖๘ ดังนี้
 - ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 - ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
 - ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

- ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

๕

- บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- การท่องเที่ยว
- การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ อบต. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ ดังนี้

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. การจัดให้มี และบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ
๓. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
๔. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
๕. การสาธารณสุข
๖. การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
๗. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๙. การจัดการศึกษา
๑๐. การส่งเสริมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
๑๑. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๑๒. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
๑๓. การให้มี และบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๑๔. การส่งเสริมกีฬา
๑๕. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
๑๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรการพัฒนาท้องถิ่น
๑๗. การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
๑๘. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
๑๙. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
๒๐. การให้มี และควบคุมสุสาน และการรักษาพยาบาล
๒๑. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
๒๒. การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
๒๓. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ

๒๔. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๕. การผังเมือง
๒๖. การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร
๒๗. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
๒๘. การควบคุมอาคาร
๒๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓๐. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินกิจอื่นใด ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทบาทภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ จากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ส่วนที่ ๓ เรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๖ กำหนดให้ "องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม" ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรอบภาระหน้าที่หลักของ อบต. เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น มาตรา ๒๘๙ บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น" และ "องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมของรัฐ..." นอกจากนี้ มาตรา ๒๙๐ ยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่ตน เพื่อการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ดังนั้น กรอบภาระหน้าที่ของ อบต. จึงครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ (รวมถึงการส่งเสริมอาชีพ การอุตสาหกรรมในครัวเรือน และอื่น ๆ) ด้านสังคม และวัฒนธรรม (รวมถึงการสาธารณสุข การส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การศึกษาอบรม ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอื่น ๆ) ซึ่งปรากฏอยู่ในบทบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ โดยกำหนดเป็นภารกิจหน้าที่ที่ต้องทำ และอาจทำ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา ๖๖)

๒. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๖๗)

(๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ

(๒) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด

ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ

(๗) คุ้มครอง ดุแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 (๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้
 ตามความจำเป็นและสมควร (ความเดิมในมาตรา ๖๘ (๘) ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนแล้ว โดยมาตรา ๑๔
 และเพิ่มเติม (๙) โดยมาตรา ๑๕ ของ พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒
 ตามลำดับ)

๓. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อาจทำให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๖๘)

- (๑) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
- (๒) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๓) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (๕) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
- (๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- (๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (๙) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- (๑๐) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (๑๒) การท่องเที่ยว
- (๑๓) การผังเมือง

บทที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของตำบล

(๑) ด้านกายภาพ

๑) ที่ตั้งของของตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ได้มีการจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงให้สภาตำบลบ้านกอกจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีเขตตามเขตภูมิศาสตร์ตามด้วยลักษณะปกครองท้องที่ยกเว้นส่วนที่อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลที่มีอยู่ในตำบลนั้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๔ เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ง เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๙ ลำดับที่ ๒๙๑

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านกอก โดยมีพื้นที่บางส่วนเป็นของเทศบาลตำบลจตุรัส ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (หมู่ที่ ๑ บางส่วน , หมู่ที่ ๒ บางส่วน, หมู่ที่ ๑๒ บางส่วน) และพื้นที่บางส่วนเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (หมู่ที่ ๑ บางส่วน , หมู่ที่ ๒ บางส่วน, หมู่ที่ ๑๒ บางส่วน)

อาณาเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๑ ให้มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหนองบัวบาน อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากลำห้วยเสียว บริเวณพิกัด R T ๐๕๒๘๖ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวทางเกวียน เชื่อมกับสันพนักผาเก็ง บริเวณพิกัด ๐๒๒๒๘๗ ไปตามแนวสันพนักผาโนสอกเสาเรือน จุดลำห้วยนาง (ห้วยมะค่า) บริเวณพิกัด ๐๒๔๓๑๔ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงถึงเนินละหานข้าว ไปตามสันเนิน สิ้นสุดแนวเขตที่ลำคันทู บริเวณ พิกัด ๐๑๔๓๑๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๑๓ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภอจตุรัส และตำบลรังงาม กิ่งอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากลำคันทู บริเวณพิกัด T ๐๑๔๓๑๘ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามกึ่งกลาง ลำคันทู ผ่านด้านทิศใต้ของเนินละหานข้าวผ่านโนนวานไฟ ถึงสะพานติดกับวัดบ้านมะเกลือ บริเวณพิกัด ๐๒๓๒๗๖ ไปตามถนนสายจตุรัส - หนองบัวระเหว ถึงสะพานข้ามลำคันทู บริเวณพิกัด ๐๖๕๒๖๗ ไปทาง ทิศตะวันออกตามแนวลำคันทู ผ่านกึ่งกลางสะพานธรรมบุญ บนถนนสายจตุรัส - หนองบัวระเหว บริเวณพิกัด ๐๖๖๒๕๖ ตัดผ่านทุ่งนาระหว่างบ้านหนองบัวใหญ่กับบ้านกอก และตัดผ่านถนนสายชัยภูมิ - สีคิ้ว (ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๐๑) ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๘๒ - ๘๔ บริเวณ พิกัด ๐๖๕๒๓๒ เชื่อมกับถนนสาธารณะ ข้างโรงพยาบาลจตุรัส ไปตามลำห้วย ถึงโคกหนองแจ่ง บริเวณพิกัด ๐๒๑๒๓๓ ไปตามแนวสันโคกตัดผ่านทุ่งนาผ่านริมสระสี่เหลี่ยมน้อยด้านทิศตะวันออก เชื่อมกับถนนเข้าบ้านสระสี่เหลี่ยม สิ้นสุดแนวเขตที่เส้นแบ่งเขต จังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดนครราชสีมา บริเวณพิกัด R T ๐๕๑๑๐๗ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ ๓๒ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลท้อฟ้า กิ่งอำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนเข้าบ้านสระสี่เหลี่ยม บริเวณ พิกัด T ๐๕๑๑๐๗ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวเส้นแบ่งเขตจังหวัดชัยภูมิ กับจังหวัดนครราชสีมา ถึงทางสาธารณะเข้าบ้านทุ่งสว่าง - บ้านเตี้ย บริเวณ พิกัด ๐๒๓๐๖๔ ไปทางทิศเหนือตามกึ่งกลางทางเกวียน สิ้นสุดแนวเขตที่เนินบ้านทุ่งสว่าง (คุ่มหนองแดง) บริเวณ พิกัด ๐๙๘๑๐๑ รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อบ้านหนองบัวโคก ตำบลกุดน้ำใส และตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจาก เนินบ้านทุ่งสว่าง (คุ่มหนองแดง) บริเวณพิกัด R พิกัด ๙๘๘๑๐๑ ไปทางทิศเหนือเชื่อมกับสันโคกหนองโนใจ บริเวณ พิกัด T ๐๘๗๑๓๓ ไปตามแนวสันโคกเชื่อมกับคลองหลุบบัว ไปตามกึ่งกลาง คลองหลุบบัว เชื่อมกับโคกซำบักจ้อย บริเวณ พิกัด R T ๐๖๕๑๗๖ ไปตามแนวสันโคกเชื่อมกับถนนเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยทองกลาง บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๓ ใช้กึ่งกลางถนนเป็นแนวแบ่งเขต บริเวณ พิกัด T ๐๕๕๒๑๖ ไปทางทิศตะวันตกตามทางรถไฟ ถึงลำคันฉู บริเวณ พิกัด ๐๕๓๒๑๖ ไปทางทิศเหนือตัดผ่านสะพานบนถนน สายจัตุรัส - บ้านเหน็จณรงค์ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑ - ๒ บริเวณพิกัด ๐๕๒๒๑๗ ไปตามกึ่งกลางลำคันฉู เชื่อมกับลำห้วยเสียว บริเวณพิกัด T ๐๔๕๒๕๓ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ สิ้นสุดแนวเขตที่ลำห้วยเสียว บริเวณพิกัด T ๐๑๕๒๘๖ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ ๒๓ กิโลเมตร

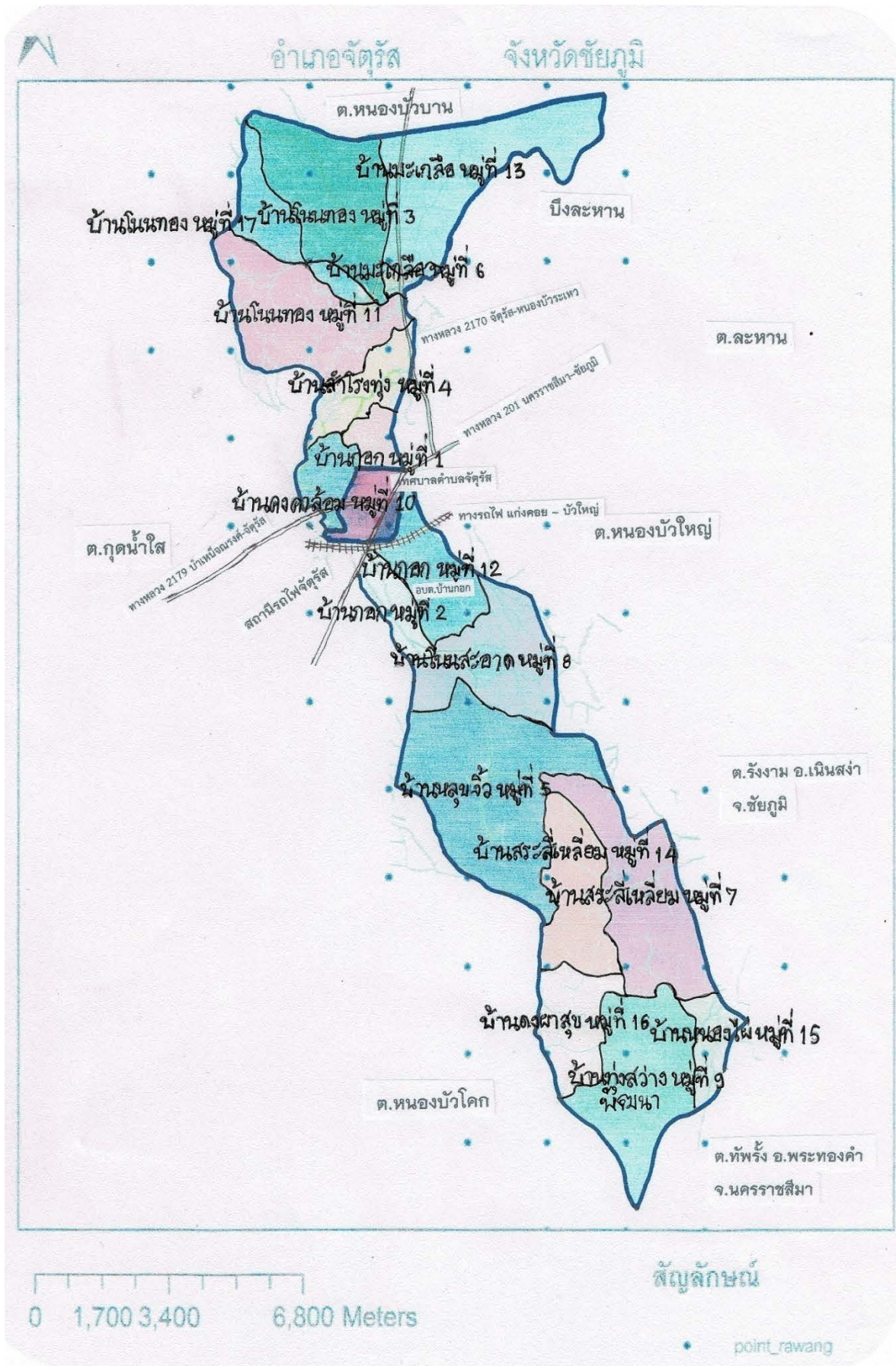
ตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ประมาณ ๙๘ ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ในเขตตำบลบ้านกอก ประมาณ ๕๘,๘๑๐ ไร่ หรือ ๙๔.๔๒๓ ตารางกิโลเมตรโดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และ
ตำบลทัพรั้ง อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา		
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลละหาน ตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภอจัตุรัส
		จังหวัดชัยภูมิ และตำบลวังน้ำอำเภอเนินสง่าจังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก ติดกับ		ตำบลหนองบัวบานตำบลกุดน้ำใสและตำบลหนองบัวโคก
อำเภอจัตุรัส		จังหวัดชัยภูมิ

๒. เทศบาลตำบลจัตุรัส มีพื้นที่ในเขตตำบลบ้านกอก ประมาณ ๓.๕๗๗ ตารางกิโลเมตร

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตั้งอยู่สำนักงาน เลขที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดชัยภูมิ ระยะทางห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ระยะทางประมาณ ๔๓.๔๐ กิโลเมตร

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก เป็นพื้นที่สูงโดยทางด้านทิศเหนือสูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๓๐ เมตร ด้านทิศใต้สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๒๖๐ เมตร พื้นที่ทั้งสองด้านมีลักษณะลาดเอียงลงมาตอนกลางของตำบลบ้านกอก สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทรายและมีพื้นที่เป็นดินเค็มบางส่วนโดยหน้าดินถูกชะล้าง ทำการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรและในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้ง มีปริมาณน้ำฝนน้อยในแต่ละปี

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

๑. ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดชัยภูมิ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้ง จากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทย ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคม ถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัดชัยภูมิ มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้ ปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

๒. ลักษณะภูมิอากาศของ ตำบลบ้านกอก มีลักษณะอากาศร้อนชื้น อยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุม เขตร้อน มีฤดู ๓ ฤดู โดยระยะเวลาในแต่ละฤดูอาจคลาดเคลื่อนไปตามสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปี ลักษณะอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน และช่วงฝนสลับกับช่วงแห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจน ตามห้วงเวลา ดังนี้ฤดูกาล

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน ตุลาคม	- กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน กุมภาพันธ์	- พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน พฤษภาคม	- ตุลาคม

๓. อุณหภูมิ เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา อากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าวในช่วงฤดูร้อน และจะมีอากาศค่อนข้างหนาวเย็นในช่วงฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๒๗.๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๖ องศาเซลเซียส เดือนเมษายน เป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี ซึ่งเคยวัดอุณหภูมิสูงที่สุดได้ ๔๒.๖ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๖ และวันที่ ๑๑ และ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ ส่วนในช่วงฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม วัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ ๖.๓ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๐๓

๔. ปริมาณน้ำฝนสะสมเนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวเทือกเขาเพชรบูรณ์ และเทือกเขาตองพญา เย็นอยู่ทางทิศตะวันตก เทือกเขาสันกำแพงและเทือกเขาพนมดงรักอยู่ ทางทิศใต้ เป็นแนวขวางกันไม่ให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดเข้าปกคลุมได้สะดวก ทำให้บริเวณจังหวัดชัยภูมิ มีฝนน้อย เนื่องจากฝนจะไปตกทางด้านตะวันตกและด้านใต้ของภูเขาเป็นส่วนใหญ่ โดยพื้นที่ทางด้านตะวันตกแนวติดต่อกับจังหวัดลพบุรีและจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นบริเวณที่มีฝนตกชุกมาก โดยเฉพาะบริเวณอำเภอภักดีชุมพลมีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปี มากกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร ส่วนบริเวณอื่น ๆ มีฝนน้อย โดยเฉพาะบริเวณอำเภอเกษตรสมบูรณ์มีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดทั้งปี ต่ำกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดทั้งปีของจังหวัดชัยภูมิ ๑,๑๑๘.๐ มิลลิเมตร และมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ยทั้งปี ๑๐๑ วัน เดือนกันยายน เป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี ปริมาณฝนมากที่สุดใน ๒๔ ชั่วโมง เคยวัดได้ ๑๖๒.๕ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑

๕. ทิศทางลมในแต่ละฤดู สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ฤดู คือ

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มีรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยและบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็น จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวัน สำหรับเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม

- ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมลมที่ พัดปกคลุมส่วนใหญ่เป็นลมฝ่ายใต้ และหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อน ปกคลุมประเทศไทย ตอนบน ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มีรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในซ 'วง' ดังกล่าวร่องความกดอากาศต่ำที่พาด อยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปีแต่อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยดังกล่าวที่ให้มีฝนตกชุกแล้วยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยด้วย

ที่มา : ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา (มกราคม ๒๕๖๓)

๔) ลักษณะดิน

สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีบางพื้นที่เป็นดินเค็ม พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และใช้เป็นที่อยู่อาศัย

(๒) ด้านการเมือง/การปกครอง

๑) เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีจำนวน หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๐	บ้านคงคาล้อม
หมู่ที่ ๒	บ้านกอก	หมู่ที่ ๑๑	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๓	บ้านโนนทอง	หมู่ที่ ๑๒	บ้านกอก
หมู่ที่ ๔	บ้านสำโรงทุ่ง	หมู่ที่ ๑๓	บ้านมะเกลือ
หมู่ที่ ๕	บ้านหลุบจิว	หมู่ที่ ๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม
หมู่ที่ ๖	บ้านมะเกลือ	หมู่ที่ ๑๕	บ้านหนองไผ่
หมู่ที่ ๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม	หมู่ที่ ๑๖	บ้านดงผาสุข
หมู่ที่ ๘	บ้านโนนสะอาด	หมู่ที่ ๑๗	บ้านโนนทอง
หมู่ที่ ๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา		

พื้นที่บางส่วนของ หมู่ที่ ๑ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ บ้านกอก และ หมู่ที่ ๑๒ บ้านกอก ตำบลบ้านกอก เป็นพื้นที่ของเทศบาลตำบลจัตุรัส ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

พื้นที่มีทั้งหมด จำนวน ๙๔.๔๒๓ ตารางกิโลเมตร

ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๒๙๘ กิโลเมตร

ห่างจากที่ว่าการอำเภอจัตุรัส ประมาณ ๕ กิโลเมตร

ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ประมาณ ๔๓.๔๐ กิโลเมตร

(๓) ประชากร

- ๑) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร มีประชากรทั้งสิ้น ๖,๗๖๑ คน
- แยก เป็น ชาย จำนวน ๓,๓๒๖ คน
- เป็น หญิง จำนวน ๓,๔๓๕ คน
- ประชากรมีความหนาแน่นเฉลี่ย ๗๑.๖๐ คน ต่อตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๑ แสดงรายชื่อหมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนและข้อมูลประชากร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากรปี ๒๕๖๔		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านกอก	๑,๓๘๗	๗	๘	๙	๑๗
๒	บ้านกอก	๒,๑๓๒	๗๐	๖๖	๕๘	๑๒๔
๓	บ้านโนนทอง	๓,๐๐๐	๒๔๕	๒๘๒	๓๒๒	๖๐๔
๔	บ้านสำโรงทุ่ง	๒,๕๘๑	๙๑	๑๒๖	๑๓๗	๒๖๓
๕	บ้านหลุบจิว	๔,๗๗๓	๒๗๖	๓๖๑	๓๒๒	๖๘๓
๖	บ้านมะเกลือ	๔,๖๔๐	๒๕๓	๓๑๖	๓๓๐	๖๔๖
๗	บ้านสระสี่เหลี่ยม	๔,๖๖๕	๑๙๑	๒๔๕	๒๙๗	๕๔๒
๘	บ้านโนนสะอาด	๓,๗๕๒	๑๐๓	๑๕๒	๑๒๙	๒๘๑
๙	บ้านทุ่งสว่างพัฒนา	๔,๕๗๕	๑๒๓	๑๗๖	๑๗๕	๓๕๑
๑๐	บ้านคางคาล้อม	๓,๔๔๘	๑๑๒	๑๑๙	๑๒๔	๒๔๓
๑๑	บ้านโนนทอง	๓,๖๕๕	๒๘๕	๓๖๖	๓๙๗	๗๖๓
๑๒	บ้านกอก	๒,๙๕๙	๔๘	๕๖	๔๓	๙๙
๑๓	บ้านมะเกลือ	๓,๖๗๕	๒๗๗	๓๘๐	๔๐๕	๗๘๕
๑๔	บ้านสระสี่เหลี่ยม	๔,๗๖๕	๑๒๗	๒๓๓	๒๔๒	๔๗๕
๑๕	บ้านหนองไผ่	๓,๖๐๓	๘๓	๑๓๐	๑๑๖	๒๔๖
๑๖	บ้านดงผาสุข	๓,๔๔๕	๗๓	๑๐๓	๑๐๓	๒๐๖
๑๗	บ้านโนนทอง	๑,๗๕๕	๑๕๒	๒๐๗	๒๒๖	๔๓๓
	รวม	๕๘,๘๑๐	๒,๕๑๖	๓,๓๒๖	๓,๔๓๕	๖,๗๖๑

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนราษฎรอำเภอจัตุรัส ณ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔

๔. สภาพทางสังคม

๑) การศึกษา

สถานศึกษาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลสถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สังกัด	ที่ตั้ง	จำนวนนักเรียน				รวม
				อนุบาล (เด็กเล็ก ๒-๔ ปี)	อนุบาล (อ.๑-อ.๓)	ประถมศึกษา (ป.๑-ป.๖)	มัธยมศึกษา (ม.๑-ม.๓) (ขยายโอกาส)	
๑	โรงเรียนบ้านมะเกลือโนนทอง	สพฐ.	ม.๓	-	๒๗	๑๑๗	๔๐	๑๘๔
๒	โรงเรียนบ้านหลุมจั่ว	สพฐ.	ม.๕	-	๑๑	๔๒	-	๕๓
๓	โรงเรียนบ้านสระสี่เหลี่ยม	สพฐ.	ม.๑๔	-	๓๓	๗๔	-	๑๐๗
๔	โรงเรียนบ้านทุ่งสว่างวัฒนา	สพฐ.	ม.๙	-	๖	๕๗	-	๖๓
	รวม ๔ แห่ง			-	๗๗	๒๙๐	๔๐	๔๐๗
๕	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนทอง	อบต.บ้านกอก	ม.๓	๕๘	-	-	-	๕๘
๖	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสระสี่เหลี่ยม	อบต.บ้านกอก	ม.๗	๔๖	-	-	-	๔๖
๗	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งสว่างวัฒนา	อบต.บ้านกอก	ม.๙	๒๘	-	-	-	๒๘
	รวม ๓ แห่ง			๑๓๒	-	-	-	๑๓๒
	รวมทั้งสิ้น ๗ แห่ง			๑๓๒	๗๗	๒๙๐	๔๐	๕๓๙

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑๗ แห่ง
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตำบลบ้านกอก จำนวน ๑ แห่ง

ที่มา : กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อบต.บ้านกอก ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔

๒) สาธารณสุข

การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
 ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนทอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง
 ๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสระสี่เหลี่ยม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ บ้านสระสี่เหลี่ยม
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

๓) อาชญากรรม/ยาเสพติด

สถานการณ์ด้านการค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดของจังหวัดชัยภูมิ ยังคงเป็นปัญหาการค้าและแพร่ระบาด ยาเสพติดที่มีการค้าและแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า (๒๕๔ คดี/๒๖๒ ราย) รองลงมาเป็นกัญชาแห้ง (๑๔ คดี/๑๖ ราย) สารระเหย (๕ คดี/๕ ราย) ไอซ์ (๔ คดี/๘ ราย) กระท่อม (๓ คดี/๓ ราย) และกัญชาสด (๒ คดี/๒ ราย) ตามลำดับ (อ้างอิงข้อมูลจากรายงานสถิติการจับกุมปริมาณของกลางที่ตรวจยึด จำนวนผู้ค้า/ผู้เสพติในพื้นที่)

พื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดมากที่สุด ๓ ลำดับ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ (๕๙ คดี/๘๙ ราย) อำเภอจัตุรัส (๒๖ คดี/๒๖ ราย) และอำเภอแก้งคร้อ (๒๕ คดี/๒๖ ราย) มีการจับกุม คดียาเสพติด ๒๘๒ คดี ผู้ต้องหา ๒๙๖ ราย ลดลงจากเดือน เมษายน ๒๕๖๐ ร้อยละ ๙.๙๐

กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในหัวนี้ส่วนใหญ่ยังเป็นคนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ แต่ก็มีกลุ่มคนนอกพื้นที่ที่ถูกจับกุม เช่น คนในพื้นที่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่อยู่ติดกับจังหวัดชัยภูมิ และคนที่มาจากกรุงเทพมหานคร สำหรับช่วงอายุของผู้ถูกจับกุมส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๒๐-๒๙ ปี

ดังนั้น การดำเนินมาตรการด้านการปราบปราม การตั้งจุดสกัดจุดตรวจการป้องกันและการเฝ้าระวังในพื้นที่ปรากฏข้อมูลข่าวสาร บุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีพฤติการณ์กลับไปใช้ ยาเสพติดซ้ำที่มีโอกาสที่จะผันตัวไปเป็นนักค้า ยังต้องมีดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นไปที่กลุ่มผู้เคย มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มผู้ใช้แรงงาน ทั้งภาคเกษตรกรรมและโรงงานอุตสาหกรรมทั้งที่อยู่ในพื้นที่ และกลับมามีล้าเนาในช่วงเทศกาลต่างๆ กลุ่มคนว่างงาน และกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อควบคุมไม่ให้สถานการณ์เกิดผลกระทบที่เป็นปัญหารุนแรงต่อสังคม

ที่มา : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชัยภูมิ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔) การสังคมสงเคราะห์

ข้อมูลการสังคมสงเคราะห์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๔๔๑ ราย
- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการ จำนวน ๓๑๐ ราย
- ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ จำนวน ๓ ราย

ที่มา : กองสวัสดิการสังคม อบต.บ้านกอก ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

(๓) ระบบบริการพื้นฐาน

๑) การคมนาคมขนส่ง

เส้นทางคมนาคมขนส่งทางบกของพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีถนนสำหรับคมนาคมหลายสาย คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๑ เชื่อมเส้นทางจากจังหวัด เข้าสู่พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๙ ตัดผ่าน ตอนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลเชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอบำเหน็จณรงค์และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๗๐ ตัดผ่านตอนเหนือขององค์การบริหารส่วนตำบล เชื่อมระหว่างอำเภอจัตุรัสกับอำเภอนองบัวระเหว

ถนน รพข. สายบ้านกอก - สระสี่เหลี่ยม ซึ่งนอกจากนั้นเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเสริมไม้ไผ่และถนนลูกรัง สำหรับให้สัญจรภายในหมู่บ้านและติดต่อภายในตำบล นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางคมนาคมทางรถไฟ คือ มีสถานีรถไฟจัตุรัส สาย กรุงเทพฯ-หนองคาย ตัดผ่านพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านกอก

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีอาณาเขตติดต่อกับสถานีรถไฟจัตุรัส มีระยะทางจาก สถานีรถไฟถึงเขตติดต่อ บ้านกอก หมู่ที่ ๒ และบ้านกอก หมู่ที่ ๑๒ (ถนนเลียบบทางรถไฟ) ระยะทาง ๐.๕๐ กิโลเมตร

๒) การไฟฟ้า

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีครัวเรือนในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีไฟฟ้าใช้

หน่วยงานเจ้าของไฟฟ้า คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอจัตุรัส

๓) การประปา

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีครัวเรือนในเขตชุมชนภายในหมู่บ้าน มีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน ส่วนเขตรอบนอกหมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้

หน่วยงานเจ้าของประปา คือ การประปาส่วนภูมิภาคอำเภอจัตุรัส ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗ จำนวน ๙ หมู่บ้าน

หน่วยงานเจ้าของประปา คือ ระบบประปาประจำหมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖ จำนวน ๕ หมู่บ้าน

ที่มา : กองช่าง อบต.บ้านกอก

๔) โทรศัพท์

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการใช้บริการโทรศัพท์ ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายใต้ การให้บริการของ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ (TOT)

มีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการ ได้แก่ AIS TRUE และ DTAC ในพื้นที่มีเสาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ AIS จำนวน ๒ แห่ง และ TRUE จำนวน ๒ แห่ง

๕) ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง หรือไปรษณีย์ และวัสดุ ครุภัณฑ์
พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกไม่มีที่ทำการไปรษณีย์ของรัฐ และเอกชน ต้องใช้บริการไปรษณีย์
การขนส่งที่ทำการไปรษณีย์จัดตั้ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลจัดตั้ง ตำบลบ้านกอก ห่างจากที่ทำการองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านกอก ประมาณ ๕.๔๐ กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีวัสดุ ครุภัณฑ์ ดังนี้

๑. รถยนต์บรรทุก (ดีเซล) จำนวน ๑ คัน
๒. รถยนต์โตโยต้า (ตู้ซีพ) จำนวน ๑ คัน
๓. รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิงเอนกประสงค์ จำนวน ๑ คัน
๔. รถจักรยานยนต์ จำนวน ๒ คัน
๕. รถอีแต๋น จำนวน ๑ คัน
๖. เครื่องสูบน้ำ จำนวน ๑ เครื่อง
๗. ท่อสูบน้ำ จำนวน ๑ ท่อ
๘. เครื่องผสมคอนกรีต จำนวน ๑ เครื่อง
๙. กล้องระดับ จำนวน ๑ ตัว
๑๐. ล้อวัดระยะ จำนวน ๑ อัน
๑๑. เครื่องตัดหญ้าแบบข้อแข็ง จำนวน ๑ เครื่อง
๑๒. จอโปรเจกเตอร์ จำนวน ๒ ชุด
๑๓. เครื่องฉายโปรเจกเตอร์พร้อมจอ จำนวน ๑ ชุด
๑๔. กล้องถ่ายรูป จำนวน ๔ ตัว
๑๕. ระบบเสียงไร้สาย จำนวน ๑ ชุด
๑๖. เครื่องวิทยุรับ - ส่ง จำนวน ๑ ชุด
๑๗. เครื่องวิทยุรับ - ส่ง แบบติดตามตัว จำนวน ๒ เครื่อง
๑๘. เครื่องพ่นหมอกควันยุกลาย จำนวน ๔ เครื่อง

(๖) ระบบเศรษฐกิจ

๑) การเกษตร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ทำการเกษตร ดังนี้

ทำนา ในเขตชลประทาน	จำนวน	๔๔ ครัวเรือน	พื้นที่ทางการเกษตร	๒๗๗ ไร่
ทำนา นอกเขตชลประทาน	จำนวน	๙๒๘ ครัวเรือน	พื้นที่ทางการเกษตร	๑๑,๕๓๐ ไร่
ปลูกอ้อย	จำนวน	๒๒๙ ครัวเรือน	พื้นที่ทางการเกษตร	๓,๐๐๐ ไร่
ปลูกมันสำปะหลัง	จำนวน	๙๗๑ ครัวเรือน	พื้นที่ทางการเกษตร	๑๙,๙๒๕ ไร่
ปลูกข้าวโพด	จำนวน	๔๘๕ ครัวเรือน	พื้นที่ทางการเกษตร	๖,๔๐๙ ไร่

รวมทั้งสิ้น ๒,๖๕๗ ครัวเรือน รวมพื้นที่ทางการเกษตร ๔๑,๑๔๑ ไร่

ที่มา : กองส่งเสริมการเกษตร อบต.บ้านกอก

๒) การประมง

การประกอบอาชีพประมงของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านกอก คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔ ซึ่งอาชีพการประมง ถือเป็นอาชีพสำคัญอีกอาชีพหนึ่ง ดังนั้นนอกจากการทำประมงจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้ว ก็ยังมีการทำการประมง ภายในครัวเรือน เป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตรกรรมพื้นที่ตำบลบ้านกอก โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่หลายแห่ง ดังนี้ บึงละหาน ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน คลองกลางทุ่ง ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ลำห้วยวังโฮ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจตุรัส ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล ปี ๒๕๖๒ (จปฐ.)

๓) การปศุสัตว์

ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ประกอบอาชีพเกษตรด้านปศุสัตว์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๘ นอกจากอาชีพเกษตรกรรมในการทำนา ทำไร่ จะเป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ อีกอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะสภาพพื้นที่เอื้ออำนวยในการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ ไก่ สุกร ปลา แพะ ฯลฯ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจตุรัส ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล ปี ๒๕๖๒ (จปฐ.)

๔) การบริการ

การให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีลักษณะสถานบริการ ดังนี้

- ที่พัก/รีสอร์ต จำนวน ๑ แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านเสริมสวย จำนวน ๔ แห่ง

ที่มา : กองคลัง อบต.บ้านกอก

๕) การท่องเที่ยว

ตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ในการพัฒนาบึงละหาน เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยทุกหน่วยงานต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนแม่บท ขณะเดียวกันพี่น้องประชาชนที่อยู่โดยรอบจะต้องได้ประโยชน์ จากการทำอาชีพประมง การขายของที่ระลึก สินค้าและบริการ ให้นักท่องเที่ยว เช่น เรือประมงที่มีอยู่แล้วก็นำมา เป็นเรือนำเที่ยว และเรื่องความปลอดภัย เนื่องจากจุดนี้เป็นพื้นที่ทางน้ำ และจะต้องมีการดูแลรักษาความสงบ เรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและพี่น้องประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก จึงได้มีแผนพัฒนาบึงละหาน ของตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตามวิสัยทัศน์ “ทะเลน้ำจืดบึงละหาน แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน ” มีการจัดทำ แผนพัฒนาบึงละหานขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาบึงละหาน ให้มีความ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งพื้นที่บึงละหานส่วนหนึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของตำบลบ้านกอก

ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ละติจูด $13^{\circ} 35' 59.64''$ N และ ลองจิจูด $101^{\circ} 52' 24.82''$ E
 ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยเฉลี่ย ๑๙๐ เมตร

ทิศเหนือ ติดกับ ลำน้ำชี ในพื้นที่ตำบลหนองบัวบาน ตำบลละหาน
 ทิศใต้ ติดกับ ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลบ้านกอก มีสภาพเป็นทุ่งนา
 ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลละหาน มีสภาพเป็นทุ่งนา และไร่น้ำสำหรับปลูก
 ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหนองบัวบาน มีสภาพเป็นทุ่งนา และไร่น้ำสำหรับปลูก

พื้นที่บึงละหาน อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ตาราง
 กิโลเมตรหรือ ๓,๒๕๐ ไร่

ที่ตั้ง ทุ่งบัวแดงบึงละหาน บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่
 ห่างจากศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ไปทางทิศใต้ประมาณ ๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๑ (ชัยภูมิ-สีคิ้ว)
 ระยะทางประมาณ ๓๖ กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๑๗๐ (อำเภอจัตุรัส-อำเภอ
 หนองบัวระเหว) ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร เลี้ยวขวาทางแยกวัดมะเกลือ หมู่ที่ ๑๓ ระยะทางประมาณ ๔
 กิโลเมตร เลี้ยวขวาข้ามคลองลำคันฉู ระยะทางประมาณ ๔๗ เมตร และห่างจากที่ทำการอำเภอจัตุรัส ระยะทาง
 ประมาณ ๖ กิโลเมตร

๖) อุตสาหกรรม

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านกอก มีการทำธุรกิจทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เช่น บิมน้ำมัน ฟาร์มเลี้ยงสุกร
 บิมน้ำมัน (บิมนหลอด) ฟาร์มไก่เนื้อ ฟาร์มไก่ไข่ โรงสีข้าว ลานมันสำปะหลังโรงสีไม้ โรงผสมยางมะตอย ห้องเย็น
 โรงพริกปั่นและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

๗) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ตารางที่ ๙ ทะเบียนข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ระยะสัญญาคุ้ม ๕ ปี
 (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่ม	จำนวนสมาชิก	ชื่อโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวนเงินที่ขอกู้
๑	๒	กลุ่มอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ ม.๒	๒๐	ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ	๑๐๐,๐๐๐
๒	๓	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนทอง ม.๓	๔๙	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์ (โค)	๑๐๐,๐๐๐
๓	๔	กลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาปลูกข้าว ม.๔	๒๔	ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทำนาปลูกข้าว	๑๐๐,๐๐๐
๔	๕	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต ม.๕	๘๒	ส่งเสริมอาชีพเกษตรเพิ่มผลผลิต	๑๐๐,๐๐๐
๕	๕	กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้านหลุบจิว ม.๕	๒๐	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	๑๐,๖๓๒
๖	๖	กลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านมะเกลือ ม.๖	๒๔	ส่งเสริมการเกษตรปลูกมันสำปะหลัง	๕๐,๐๐๐
๗	๖	กลุ่มปลูกข้าวบ้านมะเกลือ ม.๖	๗๓	ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิตผู้ปลูกข้าว	๕๐,๐๐๐
๘	๖	กลุ่มอาชีพศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้ ม.๖	๒๒	ส่งเสริมอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์	๑๐,๖๓๒
๙	๗	กลุ่มส่งเสริมการปลูกพริกบ้านสระสีเหลี่ยม ม.๗	๒๔	ส่งเสริมอาชีพปลูกพริก	๑๐๐,๐๐๐

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่ม	จำนวนสมาชิก	ชื่อโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวนเงินที่ขอกู้
๑๐	๗	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยรายย่อย ม.๗	๙	ส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกอ้อยรายย่อย	๑๐,๖๓๒
๑๑	๘	กลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านโนนสะอาด ม.๘	๑๑	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ	๑๐๐,๐๐๐
๑๒	๙	กลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านทุ่งสว่าง พัฒนา ม.๙	๓๗	ส่งเสริมอาชีพทำไร่ปลูกมันสำปะหลัง	๑๐๐,๐๐๐
๑๓	๙	กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรชาวไร่อ้อย ม.๙	๙	ส่งเสริมอาชีพทำไร่อ้อย	๑๐,๖๓๒
๑๔	๑๐	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการปลูกข้าว ม.๑๐	๓๒	ส่งเสริมอาชีพปลูกข้าว	๑๐๐,๐๐๐
๑๕	๑๑	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ม.๑๑	๘๕	แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑๐๐,๐๐๐
๑๖	๑๑	กลุ่มเกษตรกรปลูกพริกบ้านโนนทอง ม.๑๑	๑๒	ส่งเสริมอาชีพปลูกพริก	๑๐,๖๓๒
๑๗	๑๒	กลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพริก ม.๑๒	๒๐	ส่งเสริมอาชีพปลูกพริก	๑๐๐,๐๐๐
๑๘	๑๓	กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์บ้านมะเกลือ ม.๑๓	๑๔	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์	๑๐๐,๐๐๐
๑๙	๑๓	กลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกผักบ้านมะเกลือ ม.๑๓	๑๐	ส่งเสริมอาชีพตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน	๑๐,๖๓๒
๒๐	๑๔	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย ม.๑๔	๕๔	ส่งเสริมอาชีพปลูกอ้อยส่งโรงงาน	๑๐๐,๐๐๐
๒๑	๑๔	กลุ่มเกษตรกรปลูกพริกบ้านสระสีเหลี่ยม ม.๑๔	๒๐	เกษตรปลอดสารเคมี	๔๒,๕๒๘
๒๒	๑๕	กลุ่มเลี้ยงหมู ม.๑๕	๓๑	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงหมู	๑๐๐,๐๐๐
๒๓	๑๕	กลุ่มจักสานเชือกกลม ม.๑๕	๑๔	ส่งเสริมอาชีพจักสานเชือกกลม	๑๐,๖๓๒
๒๔	๑๖	กลุ่มเลี้ยงวัวบ้านดงผาสุข ม.๑๖	๒๕	ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงวัว	๑๐๐,๐๐๐
๒๕	๑๖	กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรไร่มันสำปะหลัง ม.๑๖	๑๔	ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทำไร่มันสำปะหลัง	๑๐,๖๓๒
๒๖	๑๗	กลุ่มเกษตรกรบ้านโนนทอง ม.๑๗	๓๒	เศรษฐกิจชุมชน (ปลูกข้าว)	๑๐๐,๐๐๐
รวม					๑,๗๒๗,๕๘๔

(๗) ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย

๑. วัดเจริญศรีสุข หมู่ที่ ๓ บ้านโนนทอง (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๐
๒. วัดป่าแจ้ง หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (ธรรมยุต) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓
๓. วัดบ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕ บ้านหลุบจิว (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔
๔. วัดโนนสะอาด หมู่ที่ ๘ บ้านโนนสะอาด (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๕. วัดสระสีเหลี่ยม หมู่ที่ ๗ บ้านสระสีเหลี่ยม (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๖. วัดมะเกลือ หมู่ที่ ๖ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๕
๗. วัดโนนหัวช้างรัตนาราม หมู่ที่ ๑๓ บ้านมะเกลือ (มหานิกาย) ประเภทวัดราษฎร์ ตั้งวัดเมื่อ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

- สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย
 ๑. สำนักสงฆ์ธรรมชาติ หมู่ที่ ๔ บ้านสำโรงทุ่ง
 ๒. สำนักสงฆ์หนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ บ้านหนองไผ่
 ๓. สำนักสงฆ์ดงผาสุข หมู่ที่ ๑๖ บ้านดงผาสุข
 - มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง คือ มัสยิดดารุสซารีฟ หมู่ที่ ๒ บ้านกอก
- ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๕

๒) ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ - ปฏิบัติธรรมงานปรีวาสกรรม
- ประเพณีสงกรานต์ - ทำบุญข้าวก๋ี่
- ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา - ทำบุญข้าวขมหมก
- ประเพณีทำบุญวันออกพรรษา - ทำบุญตักบาตร
- ประเพณีทอดกฐินสามัคคี - ทำบุญข้าวประดับดิน
- ประเพณีลอยกระทง - ทำบุญสลากข้าวพัด
- ประเพณีบุญบั้งไฟ - ทำบุญคุ้ม บุญกลางบ้าน

๓) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ จักรสาน ทอผ้า (ผ้าขาวม้า ผ้าไหม ผ้าฝ้าย)
- ภาษาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาอีสาน

๔) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ระลึกขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีดังนี้

ประเภทอาหาร: พริกป่น น้ำพริก ปลาจ๋า ปลาสาม ขนมนางเล็ด ข้าวเกรียบสมุนไพร ขนมไทยพริกแห้ง หัวหอมแห้ง กระเทียมแห้ง ผักปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์แปรรูปผลผลิตการเกษตร ชาเกษตรดอกบัว ขนมหอยบัวแดง

ประเภทของใช้/ระดับ/ตกแต่ง : ดอกไม้ประดิษฐ์ (ทานตะวัน) น้ำยาเอนกประสงค์ แชมพู สบู่เหลว เสื้ออก ดอกไม้จันทร์ ผ้าขาวม้าทอมือ หมอนถัก ผลิตภัณฑ์จักสานของชำร่วยจากไม้ไผ่ เช่น เข่ง ตะกร้า ไซ กระบุง

(๘) ทรัพยากรธรรมชาติ

๑) น้ำ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีแหล่งน้ำที่สำคัญหลายประเภท ได้แก่

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนมอน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนมอน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง คือ อ่างเก็บน้ำห้วยทอง(อ่างเก็บน้ำชลประทาน) หมู่ที่ ๘
- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก คือ อ่างเก็บน้ำห้วยหิน หมู่ที่ ๗
- ฝายน้ำล้น ตามแบบ มข๒๗ จำนวน ๒ แห่ง คือ หมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๑๒
- สระหนองมดแล้ง บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙
- สระหนองไผ่ บ้านหลุบจิว หมู่ที่ ๕

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

บ่อบาดาลสาธารณะ จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖

บ่อน้ำตื้นสาธารณะจำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔ และ หมู่ที่ ๙

ประปาหมู่บ้าน (ประปาบาดาล/ผิวดิน) จำนวน ๗ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ และ หมู่ที่ ๑๖

ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๗

แหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๙ และ หมู่ที่ ๑๔

๒) ป่าไม้

ป่าสงวนแห่งชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖๐ (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙ ตอนที่ ๑๓๓ หน้า ๑๘๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ ได้กำหนดป่าตมในในพื้นที่ตำบลตมเนิน ตำบลละหาน ตำบลหนองฉิม ตำบลหนองบัวใหญ่ ตำบลกุดน้ำใส ตำบลบ้านกอก ตำบลหนองบัวโคก และตำบลบ้านขาม

ป่าตมเนิน อยู่ในพื้นที่บ้านทุ่งสว่างพัฒนา หมู่ที่ ๙ และบ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก

ทรัพยากรแหล่งน้ำ ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังนี้

ลำห้วยกอก ลำห้วยลำคันฉู ลำห้วยหิน ลำห้วยทองกลาง ลำห้วยหนองนาใจ ลำห้วยผา ลำห้วยสวนม่อน ลำห้วยวังโฮ ห้วยหนองป้อง ห้วยคลองตาวัง ห้วยสวนม่อน ห้วยเสียว หนองวังระเริง คลองกลางทุ่ง คลองหลุบจิว และบึงละหาน

สิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก มีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดย มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเอง ในการดำเนินการจัดเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑๑ หมู่ที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๓ หมู่ที่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๕ หมู่ที่ ๑๖ และ หมู่ที่ ๑๗

ปริมาณขยะในการจัดเก็บ เฉลี่ย ๒๗.๘๔ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

ที่มา : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อบต.บ้านกอก

บทที่ ๓

แผนผังขั้นตอน / มาตรฐานการปฏิบัติงาน/กระบวนการจัดทำแผน

.....

แนวทางระเบียบการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-พ.ศ.๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกฉบับนี้เป็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการในการถ่ายโอนภารกิจที่ประมาณและอัตรากำลังของราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดระยะเวลา และเงื่อนไขที่ระบุไว้อย่างชัดเจน โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดชัยภูมิ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นและแผนการถ่ายโอนภารกิจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอกที่ได้จัดทำไว้

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

วิธีการคัดเลือกสัดส่วนเวทีประชาคม

การคัดเลือกสัดส่วนเวทีประชาคมเป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่องแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยได้ยกเลิกแนวทางการจัดประชาคมท้องถิ่นตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๐๓๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชาคมท้องถิ่นในระดับภาพรวม คือ

- ๑) ประชาคมระดับตำบล สำหรับ อบต.และเทศบาลตำบล
- ๒) ประชาคมระดับเมือง สำหรับเทศบาลเมือง
- ๓) ประชาคมระดับนคร สำหรับเทศบาลนคร
- ๔) ประชาคมระดับจังหวัด สำหรับ อบจ.

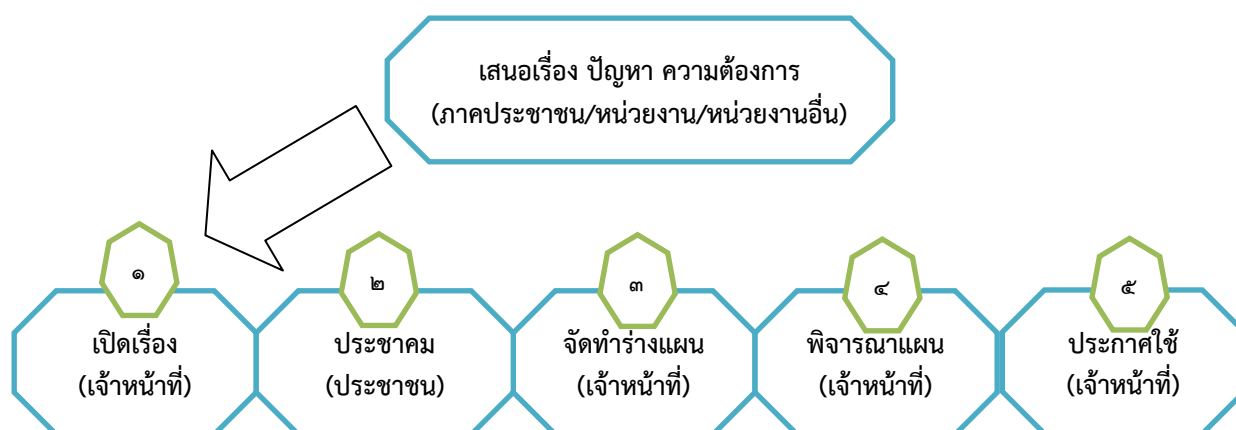
ขั้นตอนการคัดเลือกสัดส่วน มีขั้นตอนในการดำเนินการโดยสรุปดังนี้

๑. ผู้บริหารท้องถิ่น เชิญ รองผู้บริหารท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองต่าง ๆ สังกัด เพื่อประชุมคัดเลือกสัดส่วนเวทีประชาคม
๒. จัดทำระเบียบวาระ การประชุม เพื่อสะดวกในการประชุม โดยเตรียมข้อมูลรายชื่อ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มพลังมวลชนต่าง ๆ เช่น กลุ่มพัฒนาสตรี อสม อปพร กลุ่มอาชีพ กองทุนสวัสดิการชุมชน สภาองค์กรชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกในการคัดเลือกรายชื่อ
๓. จัดทำบันทึกเสนอรายงานการประชุม
๔. ทำรายงานการประชุม
๕. จัดทำประกาศรายชื่อสัดส่วนเวทีประชาคม
สัดส่วนเวทีประชาคม
สำหรับการคำนวณสัดส่วนประชาคมให้เป็นไปตามที่กำหนด

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยซักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) โดยในการจัดทำประชาคมท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง นั้น

การจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรมีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดทำบันทึกข้อความเปิดเรื่องเพื่อเสนอข้อมูล/เหตุผล/ระเบียบข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ให้ผู้บริหารทราบ

๒. จัดทำเวทีประชาคม

๓. จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

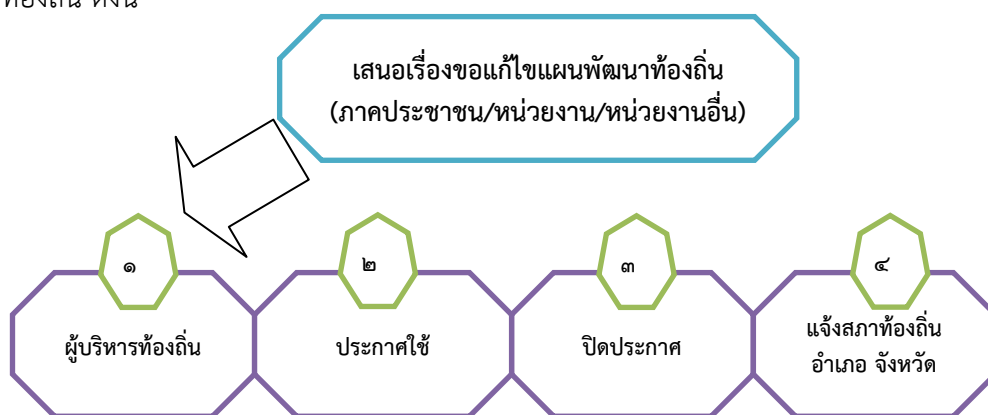
๔. พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

กรณี อปต. ให้จัดร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบ แล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า สามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

๕. ประกาศใช้แผน

ขั้นตอนการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ๒๑ การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นเมื่อผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้ง สภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัดทราบด้วย ซึ่งนิยามของ การแก้ไข คือ การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป มีขั้นตอนกระบวนการในการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. เมื่อหน่วยงานขอแก้ไขแผนพัฒนา โดยใช้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นให้พิจารณาถึงระเบียบฯ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องหากพิจารณาแล้วเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น ให้จัดทำบันทึกชี้แจงระเบียบข้อกฎหมายและวิธีปฏิบัติให้ ผู้บริหารทราบเพื่อจัดทำแบบแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. จัดทำแบบ ผ ต่าง ที่แก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓. จัดทำประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ฉบับที่แก้ไข

๔. ปิดประกาศ

๕. จัดทำหนังสือแจ้งการแก้ไขให้ สภาท้องถิ่น อำเภอ และ จังหวัดทราบ

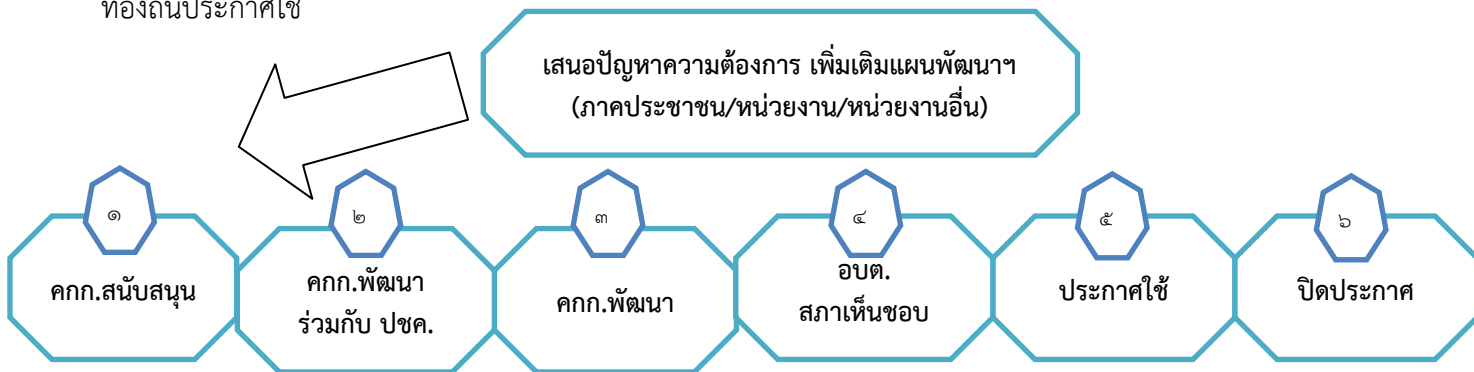
ขั้นตอนการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๒ เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมสำหรับขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

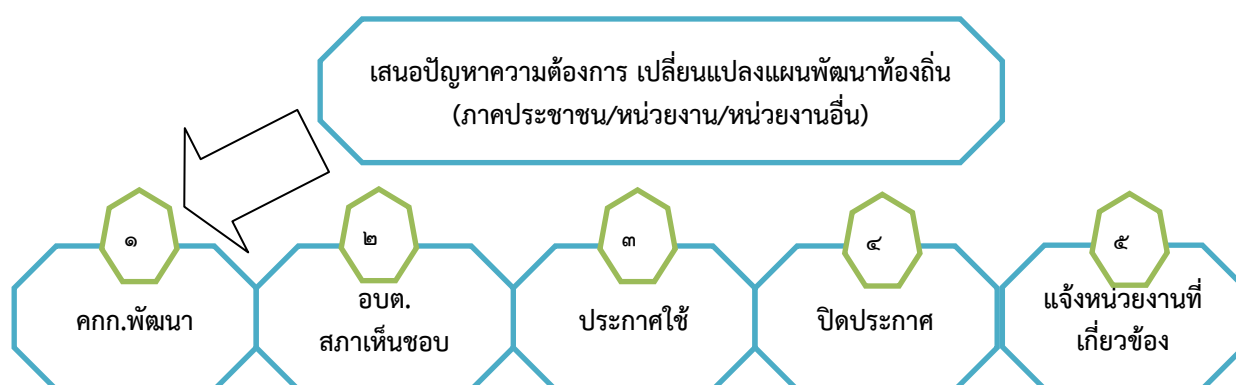
เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้วให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน โดย
๒. ประชาคมท้องถิ่น
๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา
๔. สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
๕. จัดทำบันทึกให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้
๖. ปิดประกาศและจัดทำหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการจังหวัดแบบบูรณาการ สภาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด นายอำเภอ ทราบ

ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

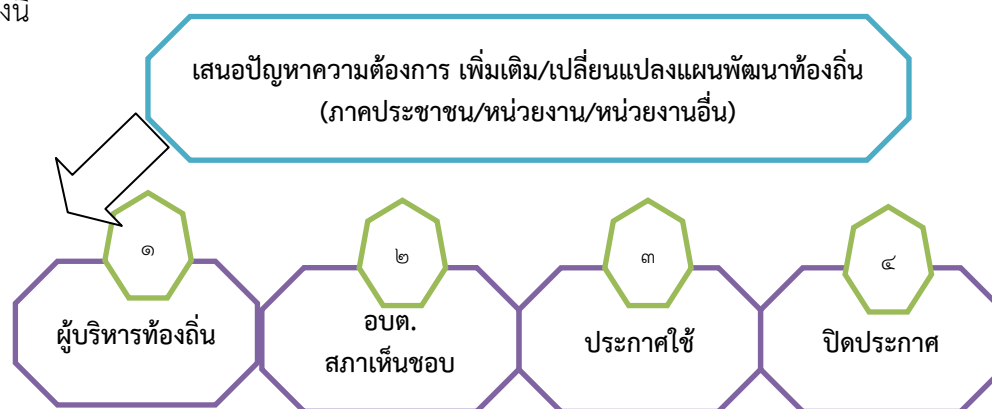
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจ ของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดทำหนังสือแจ้งให้หน่วยงานเปลี่ยนแปลงแผน
๒. จัดทำแบบเปลี่ยนแปลงแผน
๓. ทำหนังสือเชิญประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งจัดทำรายงานการประชุม
๔. กรณี อปต. ให้จัดร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบ แล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า สามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้
๕. จัดทำบันทึกเสนอผู้บริหารประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงพร้อมประกาศใช้แผน
๖. ปิดประกาศ
๗. จัดทำหนังสือแจ้งคณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาท้องถิ่น และ นายอำเภอ

ขั้นตอนการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

กรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการ พระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจ ของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. จัดทำบันทึกเสนอผู้บริหารท้องถิ่น พร้อมทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ
๒. สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย
๓. จัดทำบันทึกเสนอผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง
๔. จัดทำประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง และจัดส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้ คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสภาท้องถิ่น